

Miljödepartementet

Miljö- och klimatsatsningar i budgetpropositionen för 2020 – Fakta-PM

Vi står tillsammans inför stora utmaningar. Genom investeringar i klimat och miljö rustar vi samhället för framtiden och tillgängliggör och bevarar naturen för framtida generationer.

Tema 1. Minskad klimatpåverkan

Riksdagen har antagit ett mål om att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser, för att därefter uppnå negativa utsläpp. För att nå dit krävs stora investeringar. En sektor med stora utmaningar, och stor potential för utsläppsminskning, är den svenska industrin. Det arbetet behöver långsiktigt goda förutsättningar för att vara framgångsrikt och **därför föreslår regeringen en förstärkning av Industriklivet med 300 miljoner kronor per år för perioden 2020-2022.**

För att nå Sveriges mål om nettonollutsläpp av växthusgaser till 2045 behövs utsläppsminskningar inom alla sektorer. Klimatklivet är ett investeringsstöd som under föregående mandatperiod stödde över 3 200 projekt, inklusive över 30 000 laddpunkter. Det förväntas bidra med utsläppsminskningar på 1,45 miljoner ton koldioxidekvivalenter per år, vilket motsvarar nästan tre procent av Sveriges samlade utsläpp av växthusgaser. **För att förstärka arbetet med klimatomställning föreslås en ökning av anslaget för klimatinvesteringar på 1,16 miljarder kronor för 2020.** Totalt uppgår då anslaget till nästan 2 miljarder kronor. Det anslaget omfattar också ladda hemma-stödet, alltså bidrag till privatpersoner för installation av laddpunkter, samt det nya laddstödet för företag och andra organisationer.

Hela Sverige ska kunna vara en del av klimatomställningen och då är det viktigt att det inte uppstår så kallade ”vita fläckar”, platser utan laddinfrastruktur, när en allt större del av fordonsflottan elektrifieras.

Regeringen föreslår att 50 miljoner kronor per år under en treårsperiod går till att bygga ut laddinfrastruktur längs de större vägarna i Sverige.

Bonus–malus-systemet ger incitament för fler konsumenter att välja bilar med låg klimatpåverkan. Från och med årsskiftet börjar nya regler för bonus–malus att tillämpas. De nya reglerna innebär att EU:s nya mätmetod, WLTP, kommer att ligga till grund för beräkningar av utsläppen. En följd av det blir att de flesta fordon får högre utsläppsvärden. Med anledning av det **föreslår regeringen att utsläppsgränsen för vad som utgör en klimatbonusbil höjs från 60 till 70 gram per kilometer. Till följd av regeländringen föreslås anslaget förstärkas med 130 miljoner för 2020.** För att täcka förväntat medelsbehov **föreslår regeringen också att anslaget förstärks med 100 miljoner kronor för innevarande år då försäljningen av klimatbonusbilar ökat mer än vad som tidigare beräknats.**

Regeringen bedömer att det behövs ett stöd för elektrifierade lastbilar och arbetsmaskiner. Det är sektorer med stora utsläpp som behöver minska för att Sverige ska kunna nå det nationella klimatmålet och sektormålet för minskade utsläpp inom transporter. **För att åstadkomma en marknadsintroduktion av elektrifierade lastbilar och arbetsmaskiner föreslår regeringen en klimatpremie på 20 miljoner kronor för 2020.** Den premien föreslås slås samman med den tidigare elbusspremien och det gemensamma anslaget till dessa klimatpremier förstärkas med 20 miljoner för 2020 till totalt 120 miljoner kronor.

Regeringen **föreslår också att systemet med ekobonus förlängs med 50 miljoner kronor per år till 2022.** Bonusen snabbar på överflyttning av godstransporter till sjöfart.

	2019*	2020	2021	2022
Industriklivet		300	300	300
Klimatinvesteringar inkl. Klimatklivet		1155	1135	1155
Laddinfrastruktur längs större vägar		50	50	50
Klimatbonus	100	130	280	340
Klimatpremie inkl. ekobonus		70	70	70

Tabell 1. Satsningar inom temat (miljoner kronor)

Tema 2. Bevarad och tillgänglig natur

Det finns fortfarande ett stort behov av att långsiktigt skydda värdefulla skogar och marina områden för att säkerställa biologisk mångfald, viktiga ekosystemtjänster samt möjligheter till friluftsliv. Många rödlistade arter behöver också skydd.

Regeringen har en tydlig ambition att skyddsvärda skogar inte ska avverkas utan att de ska bevaras. **Resurserna för att skydda värdefull natur föreslås därför stärkas med 200 miljoner fr.o.m. 2020** samt att ytterligare 200 miljoner kronor tillförs i höständeringsbudgeten för 2019.

För att stärka naturvårdsarbetet **föreslår regeringen en satsning på 400 miljoner kronor för åtgärder för värdefull natur fr.o.m. 2020**. Medlen ska gå till exempelvis skötsel och förvaltning av naturreservat och nationalparker, artbevarande och restaurering av våtmarker. Satsningen ger också viktiga arbetstillfällen på landsbygden.

Naturturismen och friluftslivet är viktiga. För att stärka deras förutsättningar och öka tillgängligheten av naturen **föreslår regeringen en riktad satsning på 20 miljoner kronor för att rusta upp de svenska vandringslederna, fr.a. i fjällen**. Dessutom föreslår regeringen att 3 miljoner ska gå till Sveriges friluftsorganisationer som en del av förberedelserna inför friluftslivets år 2021.

Pollinerare är livsviktiga och har en avgörande roll i ekosystemet. Ungefär en tredjedel av den mat vi äter är beroende av pollinatörer. **För att stärka förutsättningarna för pollinatörerna föreslår regeringen en särskild satsning på 50 miljoner kronor. Dessutom föreslås en satsning på 20 miljoner kronor för att stärka kunskapsläget om pollinatörer i Sverige genom förstärkt miljöövervakning.**

För att kunna genomföra regeringens stora satsningar inom klimat- och miljöområdet föreslås Naturvårdsverket få ytterligare 20 miljoner kronor i förvaltningsanslag. Ytterligare 8 miljoner kronor ska myndigheten få använda för digitalisering, bl.a. av miljöinformation. Det arbetet finansieras genom omfördelning av medel från andra anslag. **Det är viktigt att länsstyrelsernas har goda förutsättningar för att bedriva tillsyn och tillsynsvägledning enligt miljöbalken. Regeringen föreslår därför att**

länsstyrelsens förvaltningsanslag ökar med 42 miljoner kronor för att stärka deras arbete med miljötillsyn.

	2019*	2020	2021	2022
Skydd av värdefull natur	200	200	200	200
Åtgärder för värdefull natur		400	400	400
Vandringsleder		20	20	20
Friluftslivets år		3		
Pollinatörer		70	70	70
Förvaltningsanslag		20	20	20
Miljötillsyn		42	42	42

Tabell 2. Satsningar inom temat (miljoner kronor)

Tema 3. Rent hav och vatten

Vi lever på en blå planet och Sverige är ett land med lång kuststräcka och många sjöar och vattendrag. Det är viktigt att vi tar hand om våra vattenmiljöer och att vi gör upp med miljösynder från förr. Även om vi inte ser det som finns under ytan har vi ett ansvar för det.

För att förbättra hälsan för bl.a. vårt innanhav Östersjön och att skydda vår vattentillgång via vattenskyddsområden föreslår regeringen att 240 miljoner kronor satsas på åtgärder för havs- och vattenmiljö.

Åtgärderna mot övergödning ska bland annat genomföras tillsammans med andra organisationer inom ramen för lokala vattenvårdsprojekt (LOVA).

Runt om i Sverige finnas miljöskulder som behöver åtgärdas. Det handlar bland annat om förorenade marker, vatten, sediment och miljöfarliga vrak. **Regeringen föreslår att anslaget för *sanering och återställning av förorenade områden* förstärks med 65 miljoner kronor bl.a. för att stärka arbetet med sanering av förorenade sediment och miljöfarliga vrak.** Miljögifter i exempelvis sediment kan spridas till omgivande vattenmiljö vilket utgör ett hot mot både människors hälsa och miljön. Det riskerar även att påverka t.ex. turism och fiske och vi människor riskerar att få i oss farliga ämnen som dioxiner och PCB via maten på våra tallrikar.

Vi vill genom denna satsning även stärka det globala kemikaliearbetet. Sverige har lång erfarenhet av kemikaliekontroll och har därmed en stor möjlighet att främja en positiv utveckling. Sverige har bland annat tagit ett initiativ som samlar länder för att arbeta för ett ambitiöst globalt ramverk för kemikalier och avfall.

För att kunna följa hur miljöarbetet går **för att kunna fatta väl underbyggda beslut föreslås miljöövervakning få ökade anslag med 80 miljoner för 2020**. Dessa medel ska gå till att förbättra miljöövervakningen avseende hav och vatten.

	2019*	2020	2021	2022
Åtgärder för havs- och vattenmiljö		240	240	240
Sanering och internationellt kemikaliearbete		65	65	65
Miljöövervakning		80	80	80

Tabell 3. Satsningar inom temat (miljoner kronor)

Tema 4. Gröna och tryggare samhällen

Vid ett ökat bostadsbyggande och förtätning måste förutsättningar för ekosystemtjänster i städerna säkras. Lika centralt är att tillgodose sociala värden för att våra städer och samhällen ska bli trygga, trivsamma och utgöra goda och hälsosamma uppväxtmiljöer för våra barn.

Regeringen inför nu ett stöd till åtgärder som både främjar stadsgröniska och ekosystemtjänster i urbana områden och som stärker den sociala hållbarheten och tryggheten i städer och samhällen.

Satsningen är en fristående fortsättning på det tidigare stödet Gröna städer, som hade högt söktryck. **Regeringen föreslår 50 miljoner kronor för 2020**.

Införande av krav på redovisning av klimatdeklaration är ett led i arbetet mot en minskad klimatpåverkan från byggnader och ska på sikt kunna användas till att ställa minimikrav utifrån ett livscykelperspektiv. Regeringen avser att från 1 januari 2022 införa krav på redovisning av klimatdeklaration vid uppförande av byggnader. **För att införa kravet på ett ändamålsenligt och effektivt sätt samt ge goda förutsättningar för berörda aktörer att leva upp till det framtida kravet tillför regeringen 10 miljoner kronor per år till Boverket.**

	2019*	2020	2021	2022
Gröna och trygga samhällen		50	150	200
Klimatdeklaration för byggande		10	10	10

Tabell 4. Satsningar inom temat (miljoner kronor)

Tema 5. Sänkta anslagsnivåer

För att finansiera andra åtgärder föreslår regeringen sänkningar av ett antal anslagsnivåer, varav vissa följer av att riksdagens beslutade budget för 2019 är strukturerad på ett annorlunda sätt. Regeringen gör bedömningen att investeringar i infrastruktur för alternativa drivmedel genomförs med stöd av Klimatklivet och den särskilda satsningen för laddinfrastruktur för vita fläckar och föreslår **därför att anslaget för teknikneutral laddinfrastruktur minskas med 100 miljoner kronor och därmed avvecklas.**

Regeringen menar att forskningsanslaget för Formas bör vara i linje med den av riksdagen antagna propositionen *Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft*. Regeringen **föreslår därför en minskning av anslaget (2:2 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning) med 100 miljoner kronor.**

I budgetpropositionen för 2020 görs några omfördelningar från anslag 1:10 Klimatanpassning till andra anslag. **Längs med Göta Älv pågår en särskild satsning med statlig delfinansiering av åtgärder för skredsäkring längs älven. Det föreslås nu finansieras med 90 miljoner kronor för år 2020 och med 115 miljoner kronor från och med 2021 från anslag 1:20 Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv.** De medlen omfördelas från anslag 1:10 från Klimatanpassning. SMHI bedriver ett kunskapscentrum för klimatanpassning och ett expertråd för klimatanpassning är knutet till myndigheten. För att skapa förutsägbarhet för dessa verksamheter föreslås 15 miljoner kronor flyttas till SMHI. SGI som ansvarar för nationell samordning av arbetet mot stranderosion föreslås av samma anledning få 2,4 miljoner kronor till sitt förvaltningsanslag. Utöver detta **föreslås anslaget klimatanpassning också minskas med 100 miljoner kronor 2020 för att finansiera andra satsningar i budgetpropositionen.**

Regeringen föreslår i budgetpropositionen att anslaget för internationella klimatinvesteringar sätts på en nivå som täcker de utgifter kopplade till redan ingångna avtal under Kyotoprotokollet samt nya satsningar under Parisavtalet. **Det innebär en minskning med 50 miljoner kronor 2020.**

Regeringen föreslår att anslag 1:13 Internationellt miljösamarbete minskar med 5,5 miljoner kronor 2020 vilket innebär att bl.a. för utgifterna för Sveriges kärnsäkerhetssamarbetet med Ryssland minskar.

	2019*	2020	2021	2022
Teknikneutral laddinfrastruktur		-100	-100	-100
Formas		-100	-100	-100
Klimatanpassning		-100		
Internationella klimatinvesteringar		-50	-40	
Internationellt miljösamarbete		-5,5	-8,5	-8,5

Tabell 5. Sänka anslagsnivåer på miljö- och klimatområdet (miljoner kronor)

Summeringar

	2019*	2020	2021	2022
Minskad klimatpåverkan				
Industriklivet		300	300	300
Klimatinvesteringar inkl. Klimatklivet		1155	1135	1155
Laddinfrastruktur längs större vägar		50	50	50
Klimatbonus	100	130	280	340
Klimatpremie inkl. ekobonus		70	70	70
Bevarad och tillgänglig natur				
Skydd av värdefull natur	200	200	200	200
Åtgärder för värdefull natur		400	400	400
Vandringsleder		20	20	20
Friluftslivets år		3		
Pollinatörer		70	70	70
Förvaltningsanslag		20	20	20
Miljötillsyn		42	42	42
Rent hav och vatten				
Åtgärder för havs- och vattenmiljö		240	240	240
Sanering och internationellt kemikaliearbete		65	65	65
Miljöövervakning		80	80	80
Gröna och tryggare samhällen				
Gröna och trygga samhällen		50	150	200
Klimatdeklaration för byggande		10	10	10
<i>Totalt</i>	<i>300</i>	<i>2905</i>	<i>3132</i>	<i>3262</i>

Tabell 6. Summering av satsningar (miljoner kronor)

	2019*	2020	2021	2022
Sänkta nivåer				
Teknikneutral laddinfrastruktur		-100	-100	-100

Formas		-100	-100	-100
Klimatanpassning		-100		
Internationella klimatinvesteringar		-50	-40	
Internationellt miljösamarbete		-5,5	-8,5	-8,5
<i>Totalt</i>		<i>-355,5</i>	<i>-248,5</i>	<i>-208,5</i>

Tabell 7. Summering av sänkta anslag (miljoner kronor)

* = Höständringsbudget 2019